

Arbeids- og inkluderingsminister

Vår dato:

29.11.2021

Postmottak@asd.dep.no

Deres dato:

29.11.2021

Postboks 8019 Dep.
0030 Oslo

Arbeidsgiverperiode ved koronarelatert sykefravær

Vi viser til møter med helseministeren 24. november og statssekretærene i Arbeids- og sosialdepartementet 25. november om koronasituasjonen.

Som vi tok opp i disse møtene får vi mange tilbakemeldinger om kraftig økning i sykefraværet. Det er spesielt de arbeidsintensive virksomhetene som merker dette nå (bygg, transport, servicebedrifter, helse og omsorg, barnehager etc.). Dette gir både økte kostnader for virksomhetene og går utover den daglige driften. Det finnes mange eksempler på dramatisk økning i sykefraværet. Mange steder er fraværet så høyt at vaktplanene ikke går opp og virksomhetene har problemer å få levert varer og tjenester.

Våre erfaringer er at ansatte og virksomhetene tar på alvor smittesituasjonen, er sitt ansvar bevisst og er svært opptatt av å begrense smitten. Det økte sykefraværet skyldes i stor grad myndighetenes klare budskap om at man skal holde seg hjemme dersom man for eksempel har tegn til forkjølelse, hoste e.l. Dette er vi enig i. Vi opplever at ansatte er svært lojale til helserådene og holder seg borte fra jobb ikke bare når de er forkjølet, men at de også legger inn et par dager for å være sikker. De er naturlig nok engstelige for om de har korona og derfor vil smitte sine kollegaer/kunder/pasienter. Flere vil nok også holde seg hjemme når de har hatt nærkontakt med koronasmitte selv om de ikke har symptomer.

Situasjonen skaper utfordringer på to måter:

For det første at virksomheten opplever at ansatte er fraværende fordi de er usikre, noe som bidrar til mangel på arbeidskraft. Vi oppfordrer til en tydeliggjøring av når det er trygt å gå på arbeid – av hensyn til arbeidsmiljø, kolleger og kunder/pasienter. Dette bør inngå i bedriftens ordinære HMS-arbeid. Myndighetene bør også eksplisitt oppfordre til å bruke testing som en del av dette. Myndighetene må sørge for at det er god tilgang på tester.

I tillegg øker kostnadene ved sykefravær. Vilårene for å få rett til sykepenger følger av folketrygdloven § 8-4: "Sykepenger ytes til den som er arbeidsufør på grunn av en funksjonsnedsettelse som klart skyldes sykdom eller skade." Grunnvilkåret er altså at den ansatte er "arbeidsufør". I dette ligger at funksjonsnedsettelsen må innebære at den ansatte ikke klarer eller kan utføre arbeidet.

Tidlig i koronapandemien ble det innført særlige regler om at vilkåret om arbeidsuførhet ikke kommer til anvendelse, men at rett til sykepenger etter folketrygdloven § 8-4 gjelder tilsvarende der man må være borte fra arbeidet på grunn av covid-19 eller mistanke om slik sykdom. Frem til 1. oktober 2021, var arbeidsgivers ansvar for sykepenger samtidig redusert til 3 dager. Fravær fra arbeidet pga. covid-19 eller mistanke om slik sykdom inntreffer i all hovedsak i løpet av arbeidsgiverperioden (de første 16 dagene av et sykefravær). Arbeidsgiverperioden ble derfor redusert fra 16 til 3 dager for at ikke kostnadene ved koronarelatert fravær - som altså omfatter mer enn sykdom – ikke skulle veltes over på arbeidsgiver.

Forkortet arbeidsgiverperiode som en særregel for fravær knyttet til korona, er imidlertid ikke videreført. Vi har altså den situasjonen at det ikke lenger er parallellitet mellom virkemidlene. Konsekvensen av dette er at arbeidsgiverne får en forhøyet kostnad ved koronarelatert fravær. Blant annet i Danmark har man sett konsekvensene av dette og suspendert arbeidsgiverperioden.

Med bakgrunn i dette anmoder vi om at en går tilbake til 3 dagers arbeidsgiverperiode slik det var før 1.oktober 2021. Dette standpunktet støttes av LO, Unio, YS og Akademikerne.

Vennlig hilsen

Tor Arne Gangsø
KS

Anne-Kari Bratten
Spekter

Ivar Horneland Kristensen
Virke

Nina Melsom
NHO